

حلقه تعامل مردم و مجلس

همزمان با آغاز به کار مجلس دهم، جام‌جم از نقش رسانه ملی گزارش می‌دهد...

همزمان با آغاز به کار مجلس دهم، جام‌جم از نقش رسانه ملی گزارش می‌دهد
حلقه تعامل مردم و مجلس

امروز دهمین مجلس شورای اسلامی آغاز به کار می‌کند؛ مجلسی که همواره اعتبارش را از مردم و به واسطه نمایندگان مردم کسب کرده و به وسیله وضع قوانین و لوایح، بزرگ‌ترین سهم را در مدیریت کشورمان داشته است.

تا امروز رسانه ملی به عنوان مهم‌ترین و رسمی‌ترین رسانه کشور، به عنوان واسطی امین بین مردم و مجلس ایفای نقش کرده و آخرین اخبار، مصوبات و رویدادهای مجلس را به اطلاع مردم رسانده است و حالا با شروع فعالیت مدیریت جدید رسانه ملی، دهمین مجلس شورای اسلامی نیز آغاز به کار کرده و این می‌تواند به معنی آغاز فصلی تازه در ارتباط بین مجلس و رسانه باشد؛ ارتباطی که به برنامه‌هایی کاربردی و مفید برای مردم منجر شود.

به سوی پیشبرد منافع ملی

طیبه سیاوشی شاه‌عنایتی، نماینده مردم تهران، ری، شمیرانات، اسلامشهر و پردیس ضمن تقدیر از پخش برنامه‌هایی مانند خانه ملت از رادیو فرهنگ، ترفیع جایگاه مجلس در رسانه ملی را نیازمند برنامه‌های کیفی‌تر دانست.

از نگاه این نماینده مجلس، توجه به تعامل میان مجلس شورای اسلامی و رسانه ملی برای پیشبرد منافع ملی اجتناب‌ناپذیر است. سیاوشی در این باره تأکید کرد: باتوجه به این جمله امام(ره) که مجلس عصاره فضایل ملت است، امید است صداوسیما در گسترش این نگرش در سطح ملی سهم بیشتری به عهده گیرد. بدون تردید انتظار از هر تغییری، بهبود و پیشرفت شرایط حاکم است و صداوسیما نیز از این قاعده مستثنی نیست. طبیعی است که نه‌تنها انتظار یک نماینده بلکه توقع آحاد ملت، بهبود و ارتقای عملکرد این رسانه مهم و تاثیرگذار است.

به اعتقاد این نماینده مجلس، صداوسیما از توانایی بالایی جهت تاثیرگذاری در حوزه‌های مختلف برخوردار است و جایگاه رفیعی جهت تنویر افکار عمومی و همچنین مطلع ساختن مردم از عملکرد مجلس شورای اسلامی دارد، اما مشروط بر آن که کاملاً فراجناحی به اخبار و عملکرد مجلس بپردازد و در غیر این صورت حداقل پیامد آن کاهش مخاطبان خواهد بود.

سیاوشی درباره چگونگی کیفی‌سازی برنامه‌های مرتبط با مجلس شورای اسلامی در رسانه ملی تأکید کرد: صداوسیما می‌تواند بموقع از قوانین مصوب مجلس به مردم گزارش داشته باشد؛ مشکلات و دغدغه‌های منتخبان مردم را حتی در شبکه‌های استانی منعکس و آنها را از دیدگاه نمایندگانشان در مجلس آگاه کند، عملکرد نمایندگان در زمینه پاسخگویی به مردم را مورد رصد قرار دهد و شرایط حضور نمایندگان طیف‌های مختلف در صداوسیما را فراهم کند.

وی افزود: صداوسیما حتی می‌تواند با هدف تعالی مجلس به عنوان یکی از قوای تاثیرگذار در نظام جمهوری اسلامی آن را مورد نقد منصفانه قرار دهد. ذکر این نکته ضروری است که عملکرد مناسب صداوسیما، می‌تواند زمینه‌ساز هماهنگی و ارتباط بهتر قوای حاکم از جمله دولت و مجلس باشد.

این نماینده مجلس درباره دیگر کارکردهای صداوسیما در رابطه با مجلس گفت: صداوسیما می‌تواند تاثیر بسزایی در تدوین و تصویب قوانین تاثیرگذار و متناسب با دغدغه‌ها و مشکلات مردم و حتی حسن اجرای این قوانین در جامعه داشته باشد و در آخر این‌که می‌تواند جایگاه مجلس را به عنوان نهاد قانونگذار تقویت کرده و برجسته کند. اگر این کارکرد توسط صداوسیما عملیاتی شود، مجلس نیز خود را موظف به حمایت از این رسانه تاثیرگذار می‌داند و روابط متقابل و مفیدی شکل خواهد گرفت.

بازوی مجلس، اهرم نظارتی مردم

ابوالفضل سروش نماینده مردم تهران، اسلامشهر، شمیرانات و شهری صداوسیما را از مهم‌ترین ارکان ارتباطی حکومت با مردم

توصیف کرد که باید خدمات درخور و شایسته ملت و نظام اسلامی ایران را ارائه دهد و زبان و چهره حکومت در داخل و خارج کشور باشد. وی با همین دیدگاه صداوسیما را نیازمند رویکردهای فراجناحی و فراقومی و حتی در موضوعی فراملیتی دانست و تصریح کرد: نمی‌توان از نقش بسزای صداوسیما در ایجاد تهییج و حرکت عمومی جامعه چشم پوشید، اما بجز مشارکت انتخاباتی، رسانه ملی می‌تواند با دیدگاهی فراجناحی، علاوه بر ایجاد ارتباط بین مردم و نمایندگان در امور نظارتی مجلس نیز ورود پیدا کند و مجلس را در این زمینه یاری دهد.

این نماینده مجلس معتقد است همه نحله‌های فکری و جریانات سیاسی داخل مجلس که بالطبع مورد تأیید نظام بوده و صلاحیت سکنداری تقنینی کشور را دارند، باید از امکانات برابر و عادلانه برای بهره از ظرفیت‌های صداوسیما برخوردار باشند و امیدوار است در دوره مدیریت جدید سازمان صداوسیما این مهم محقق شود.

سروش معتقد است: نگاه فراجناحی، جایگاه رسانه ملی را نزد مردم و مجلسیان بهبود می‌بخشد و سرانجام به نمایندگان پشتوانه‌ای می‌دهد که بتوانند عملکرد خود را هم در سطح ملی و هم در سطح حوزه‌های انتخابی‌شان رسانه‌ای کنند که در این بین رسانه ملی هم مجری و هم ناظری پویا و مستمر بر صحت این ارتباط خواهد بود.

این نماینده مجلس ضمن طرح پیشنهادی به چگونگی افزایش تعامل صدا و سیما با مجلس شورای اسلامی پرداخت و توضیح داد: ایجاد یک کانال تلویزیونی مرتبط با مجلس می‌تواند یک اتفاق مهم در این زمینه باشد. چنین کانالی با پوشش و نمایش عملکرد مجلس بخصوص اطلاع‌رسانی درباره شرح وظایف این قوه، فرصت دادن به نمایندگان برای ارتباط‌گیری با مردم و فرصتی برای طرح نقدها و چالش‌های سازنده، انعکاس خواسته‌های مردم به نیابت از آنها بر اساس گزارش‌های موثق میدانی و مستدل برای انتقال دغدغه‌های مردم به مجلسیان که حتی در شبکه‌های استانی نیز قابل ایجاد است، نقش قابل توجهی در ارتباط بهتر مردم با نمایندگانشان در مجلس خواهد داشت.

وی فعالیت چنین کانالی را نیازمند تدوین مقرراتی دانست که در زمانه برگزاری انتخابات، امکان هر تخلف یا تبلیغی را از داوطلبان نمایندگی مجلس بگیرد.

سروش معتقد است که صداوسیما با وجود گسترش شبکه ارتباطی در سطح کشور می‌تواند بازوی قدرتمندی برای اخذ نظرات عمومی باشد؛ نظراتی که در طرح‌ها و لوایح مطروحه مجلس تاثیرگذار خواهند بود. وی در این باره توضیح داد: ارزیابی اقبال مردم از طرح‌ها و لوایح مطروحه در مجلس و نظرسنجی‌ها در برنامه‌های زنده به‌شرطی که از قبل با حضور مجلسیان اطلاعات مکفی و عامه فهم در اختیار بینندگان گذاشته شده باشد، می‌تواند به نحوه تدوین و رای‌گیری و حتی اصلاحیه‌های بعدی در طرح‌ها و لوایح کمک شایانی کند.

این نماینده مجلس معتقد است که نمایندگان مجلس می‌توانند در برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی درباره رد یا تأیید لوایح و طرح‌ها مستقیماً با مردم صحبت کنند و این امر در شفاف‌سازی و ایجاد حس اعتماد مردم نقش بسزایی خواهد داشت.

وی تصریح کرد: رسانه ملی می‌تواند از یک سو بازوی تصویری و صوتی مجلس و از سوی دیگر اهرم نظارتی مردم بر نمایندگان باشد.

افق روشن

حسن گروسی، مدیرکل امور مجلس سازمان صداوسیما بر همکاری همه‌جانبه و همیشگی سازمان صدا و سیما با همه ادوار مجلس شورای اسلامی تأکید دارد و معتقد است این ارتباط همواره فارغ از تمام جناح‌بندی‌ها و خط و خطوط حزبی و سیاسی در اوج تعامل بوده و هست.

مدیرکل امور مجلس سازمان صدا و سیما با تأکید بر این که خدمت به مردم باید از گرایش‌های حزبی و سیاسی فارغ باشد، افق همکاری رسانه ملی را با مجلس دهم روشن توصیف کرد و افزود: این تعاملات در دوره جدید و با تأکید رئیس جدید سازمان صدا و سیما افزایش بیشتری با مجلس دهم خواهد داشت، لذا در روزهای آغازین مجلس دهم و تعیین هیأت‌رئیس، جلسه‌ای با هیأت‌رئیس مجلس دهم برگزار خواهد شد تا برای ادامه همکاری‌ها بین رسانه ملی و مجلس صحبت شود. همچنین پوشش مستقیم و زنده مراسم افتتاحیه مجلس دهم از شبکه رادیو فرهنگ و شبکه خبر انجام می‌شود. امید است که افق تعاملات روشنی را میان رسانه ملی و مجلس دهم شاهد باشیم و از آن سو، مجلس دهم نیز سطح همکاری‌ها بخصوص در بخش بودجه‌ای و مالی با رسانه ملی را افزایش دهد.

مدیرکل امور مجلس سازمان صدا و سیما برنامه‌های مرتبط با مجلس در رسانه ملی را این گونه برشمرد: سال‌هاست رادیو فرهنگ جلسات علنی مجلس شورای اسلامی را پوشش می‌دهد. در بخش‌های مختلف خبری چه اخبار رادیو و چه اخبار تلویزیون در روزهایی که جلسات مجلس شورای اسلامی برگزار است، رویدادها و مصوبات مجلس چه به صورت ارتباط زنده و چه به صورت گزارش‌های تولیدی پوشش داده می‌شود. همچنین سال‌هاست که برنامه خانه ملت به صورت هفتگی عصر پنجشنبه‌ها پخش می‌شود و اخبار و برنامه‌های هفتگی مجلس را به صورت تحلیلی و عمیق اطلاع‌رسانی می‌کند. گروسی ادامه داد: در روزهای عادی شاهد حضور نمایندگان مجلس بخصوص اعضای کمیسیون‌های مختلف در برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی هستیم. این حضور در روزها و مناسبت‌های ویژه، گاهی شامل 40 تا 50 نماینده در شبکه‌های داخلی و برون مرزی می‌شود. همچنین شبکه‌های استانی براساس دستورالعمل ابلاغی، چند سال است که ساعتی خاص را به نمایندگان آن استان اختصاص می‌دهند تا آنان به صورت زنده یا برنامه تولیدی با موکلان خویش صحبت کرده و گزارش کار دهند. این میزان حضور و ساعات فراوان پوشش فعالیت‌های مجلس نشان از سطح بالای تعاملات رسانه ملی با قوه مقننه دارد.

اطلس همکاری مجلس، رسانه و مردم

یک عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام با تبریک آغاز مجلس دهم شورای اسلامی گفت: نماینده مجلس شورای اسلامی از هر شهر و استانی که باشد در حقیقت نماینده تمام مردم ایران است. نمایندگان از ارکان تشکیل دهنده قدرت در نظام اسلامی هستند. ایشان در حقیقت تشکیل‌دهنده اطلس همکاری و تعامل همه اقوام و مردم ایران برای ساخت ایرانی آبادند و رسانه‌ها بازتاب‌دهنده این تعامل هستند.

دکترعلی آقامحمدی درباره تعامل رسانه‌ها با مجلس جدید افزود: رسانه‌ها فارغ از گرایش‌های جناحی و حزبی موظف هستند که با نمایندگان مجلس تعامل داشته باشند و همانند پلی ارتباطی، عملکرد و نقطه نظرات آنان را به اطلاع عموم برسانند. این اشتباه است که برخی رسانه‌ها برای تعامل با نمایندگان، اقدامی گزینشی انجام می‌دهند و تنها نظرات برخی نمایندگان را پوشش می‌دهند. لذا اولین گام برای تعامل بهتر رسانه‌ها با مجلس، انعکاس اخبار و نظرات همه نمایندگان مردم است.

وی افزود: دوم، رسانه‌ها باید مباحث روز را با گفتمان افکار مختلف از جناح‌های متفاوت انعکاس دهند تا مردم با چند عقیده در یک موضوع آشنا شوند. این کار به تعامل ملی و در نتیجه تفاهم ملی ختم می‌شود. سوم، رسانه‌ها بیشتر باید به مجموعه موضوعات اساسی و ملی که مورد توافق نمایندگان است بپردازند و از پرداختن به مسائل حاشیه‌ای، کوچک و بی‌ارزش پرهیز کنند.

آقامحمدی تصریح کرد: از سوی دیگر، مجلس هم باید دسترسی مردم به نمایندگان را تسهیل کند. بهترین راه این دسترسی، رسانه‌ها بخصوص ملی است. رسانه‌ها رکن چهارم مشروطیت است و باید حقوق رسانه‌ها را نه تنها به رسمیت بشناسیم بلکه محترم بشماریم. حق پرسش یکی از حقوق مسلم رسانه‌ها است و مجلس باید این حق را محفوظ و محترم بشمارد.

نیاز به برنامه تلویزیونی متمرکز

دکتر حشمت‌الله فلاحت‌پیشه نماینده مردم اسلام‌آباد غرب و دالاهو که در دوره‌های هفتم و هشتم مجلس حضور داشته و به دهمین دوره نیز راه پیدا کرده، مجلس شورای اسلامی را به عنوان خانه ملت، تنها نهاد و سازمانی دانست که چنین عنوانی دارد و توضیح داد: چنین نهادی برای ارتباط با مردم که صاحبان اصلی‌اش هستند بیشتر از هر چیز از رسانه‌ها بهره‌گرفته که در راس آنها رسانه ملی قرار دارد.

به گفته فلاحت‌پیشه، نمایندگان مجلس بیشتر از آن‌که از طریق ملاقات‌های حضوری، اجتماعات و جلسات عمومی با مردم در ارتباط باشند از مسیر رسانه ملی با مردم در ارتباط هستند و به همین دلیل است که این رسانه با بی‌طرفی می‌تواند نقش موثری در ارتباط مردم و مجلس ایفا کند.

اگرچه از نظر فلاحت‌پیشه این نقش در گذشته بی‌عیب و کامل ایفا نشده است، اما یک برنامه‌ریزی رسانه‌ای دقیق و استفاده از کارشناسان مجرب در این زمینه می‌تواند فرصت مناسبی فراهم کند که هم صدای مردم به مجلس برسد و هم اقدامات و دستاوردهای مجلس به مردم بازتاب داده شود. وی با اشاره به پخش جلسات علنی مجلس از رادیو فرهنگ و تقدیر از چنین اقدامی، اضافه کرد: در کمتر کشوری این فرصت برای مردم مهیا می‌شود که از یک شبکه رادیویی در جریان رویدادهای مجلس کشورشان قرار بگیرند و این اتفاق شایسته تقدیر است اما لازم است که در کنار برنامه‌های رادیویی، تلویزیون در این زمینه

فعال‌تر باشد و روند تصویب لوایح و جلسات مجلس را در قالب برنامه‌های تصویری به مخاطبان ارائه کند.

به اعتقاد دکتر فلاح‌پیشه مردم حق دارند که در جریان رویدادهای مجلس باشند و بتوانند در یک برنامه تلویزیونی آنچه در مجلس رخ می‌دهد و نیز عملکرد نمایندگان خود را تعقیب کنند.

ام‌البنین دیوسالار

محمد زندکریمخانی

رادیو و تلویزیون